



معاونت سیاستگذاری پولی

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری

« اداره تامین مالی زنجیره تولید »

شیوه نامه اجرایی

« کارت تأمین یار تولید »

مهر ماه ۱۴۰۵

« بسمه تعالی »

« شیوهنامه اجرایی کارت تأمین یار تولید »

به استناد بندهای (۱۱) و (۱۲) جزء (الف) ماده (۴) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۲/۰۳/۳۰ و مواد (۶) و (۱۰) قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳/۰۳/۰۱، در چارچوب روش های تأمین مالی بانکی زنجیره تولید و دستورالعمل ناظر بر اوراق گام، با هدف افزایش کارایی روش های تأمین مالی، حمایت از سرمایه در گردش بنگاه های اقتصادی و توسعه ابزارهای تأمین مالی بانکی، «شیوهنامه اجرایی کارت تأمین یار تولید» که از این پس به اختصار شیوهنامه اجرایی نامیده می شود، به تصویب رسید.

ماده ۱- در این شیوهنامه اجرایی عناوین زیر در معانی مشروح به کار می روند:

۱. **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
۲. **مؤسسه اعتباری:** اشخاص حقوقی که با مجوز بانک مرکزی یا به موجب قانون، تحت عنوان «بانک» یا «مؤسسه اعتباری غیربانکی» به انجام عملیات بانکی مبادرت می نمایند.
۳. **کارت تأمین یار تولید:** کارت تأمین یار تولید مبتنی بر اوراق گام بوده که مؤسسه اعتباری می تواند به وسیله آن و در چارچوب ضوابط و مقررات مربوطه و مفاد این شیوهنامه اجرایی به مشتری تا سقف معینی، اعتبار اعطاء نماید.
۴. **سقف اعتبار کارت تأمین یار تولید:** حداکثر اعتباری که طبق ضوابط ابلاغی بانک مرکزی، مؤسسه اعتباری می تواند به مشتری تخصیص دهد تا در چارچوب قرارداد کارت تأمین یار تولید برای خرید کالا و خدمات مورد استفاده قرار گیرد.
۵. **سقف ضمانت:** حداکثر میزان مجاز ضمانت اوراق گام برای مؤسسه اعتباری عامل که توسط بانک مرکزی تعیین می شود.
۶. **واحد کسب و کار:** شخص حقیقی که با اخذ مجوز فعالیت از مراجع قانونی ذی ربط در تولید کالا و خدمت فعالیت می کند.
۷. **مشتری:** واحد کسب و کاری که به عنوان متعهد اوراق گام درخواست دریافت کارت تأمین یار تولید را به مؤسسه اعتباری ارائه نموده و کارت تأمین یار تولید به نام وی صادره شده است و متعهد به بازپرداخت اعتبار مصرف شده طبق قرارداد منعقد با مؤسسه اعتباری است.
۸. **قرارداد کارت تأمین یار تولید:** قراردادی که در زمان صدور کارت تأمین یار تولید بین مؤسسه اعتباری و مشتری منعقد می شود و مبین توافقات، تعهدات و سایر الزامات طرفین در خصوص کارت تأمین یار تولید است.
۹. **اوراق گام:** اوراق بهاداری که بر مبنای عقد ضمان به عاملیت و ضمانت مؤسسه اعتباری صادر می شود.
۱۰. **پذیرنده:** شخص حقیقی یا حقوقی دارای مجوز فعالیت از مراجع قانونی و تفاهم نامه با مؤسسه اعتباری که در چارچوب کارت تأمین یار تولید مبادرت به فروش کالا و خدمات به مشتری می نماید و طبق تفاهم نامه معادل بهای آن، اوراق گام از مؤسسه اعتباری دریافت می کند.

۱۱. **تفاهم نامه:** قرارداد یا تفاهم نامه بین مؤسسه اعتباری و پذیرنده در خصوص فروش کالا و خدمات از طریق کارت تأمین یار تولید بر اساس چارچوب کلی ابلاغی توسط بانک مرکزی می باشد.

ماده ۲- سقف اعتبار کارت تأمین یار تولید، حداکثر پنج (۵) برابر سقف تسهیلات قرض الحسنه به اصناف تعیین می شود.

ماده ۳- حداکثر میزان تخصیص اعتبار در قالب کارت تأمین یار تولید قابل صدور برای مشتری، بر اساس ارزیابی توان مالی و اعتباری، اعتبارسنجی و ظرفیت اعتباری وی، توسط مؤسسه اعتباری تعیین می شود.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری موظف است قبل از صدور کارت تأمین یار تولید، وضعیت بدهی غیرجاری، تعهدات ارزی ایفاء نشده و چک برگشتی صادر کننده چک را از سامانه های بانک مرکزی استعلام نماید.

تبصره ۲- صدور کارت تأمین‌یار تولید در صورت داشتن بدهی غیرجاری، تعهدات ارزی ایفاء نشده و چک برگشتی صادر کننده چک مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۳- مؤسسه اعتباری موظف است در فرآیند صدور کارت تأمین‌یار تولید، تمامی قوانین و مقررات مربوطه از جمله ضوابط مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را رعایت نماید.

تبصره ۴- صدور کارت تأمین‌یار تولید توسط مؤسسه اعتباری با کد محصول خاص اعلامی توسط بانک مرکزی، منوط به اخذ شناسه یکتا از مرکز کنترل و نظارت اعتباری (سامانه مکنّا) مطابق با رویه اعلامی از سوی حوزه نظام‌های پرداخت بانک مرکزی می‌باشد.

تبصره ۵- مسئولیت احراز مجوز فعالیت واحد کسب و کار بر عهده مؤسسه اعتباری می‌باشد.

تبصره ۶- صدور کارت تأمین‌یار تولید توسط مؤسسه اعتباری، منوط به اخذ اظهارنامه مالیاتی یا صورت‌های مالی حسابرسی شده می‌باشد.

ماده ۴- مؤسسه اعتباری موظف است کارت تأمین‌یار تولید را مبتنی بر قرارداد منعقدۀ با مشتری با مدت انقضای حداکثر شش ماه صادر و به وکالت از وی، بهای خرید کالا و خدمات را مطابق با تفاهم‌نامه منعقدۀ با پذیرنده، در قالب اوراق گام تجمیعی به نفع پذیرنده کارسازی نماید.

تبصره - مؤسسه اعتباری موظف است طبق فرم یکنواخت قرارداد ابلاغی بانک مرکزی نسبت به انعقاد قرارداد با مشتری اقدام نماید.

ماده ۵- مؤسسه اعتباری موظف است طبق چارچوب کلی تفاهم‌نامه ابلاغی بانک مرکزی نسبت به انعقاد تفاهم‌نامه با پذیرنده اقدام نماید.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری مسئولیت ارزیابی حسن شهرت، مجوز کسب و کار، ظرفیت و توان تأمین کالا و احراز صلاحیت پذیرنده را بر عهده دارد.

تبصره ۲- مؤسسه اعتباری در حد عرف بانکداری از صوری نبودن معاملات اطمینان حاصل نمایند.

تبصره ۳- شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت (PSP) جهت به‌روزرسانی امکان انجام تراکنش از طریق دستگاه کارت‌خوان و درگاه پرداخت اینترنتی، درخواست خود را به شرکت الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) ارسال می‌نمایند.

تبصره ۴- مؤسسه اعتباری موظف است مشخصات دستگاه‌های کارت‌خوان و درگاه پرداخت اینترنتی متعلق به پذیرنده‌های طرف قرارداد خود و تغییرات آن را طبق چارچوب کلی تفاهم‌نامه به بانک مرکزی ارسال نماید.

ماده ۶- استفاده از ظرفیت بازارگاه‌ها به منظور تأمین اعتبار یا انجام تراکنش برای خرید ارز، طلا و سایر دارایی‌های مالی در چارچوب این ضوابط، ممنوع می‌باشد.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری در پذیرش و استفاده از بازارگاه‌ها به‌عنوان پذیرنده، مکلف است سازوکارهای لازم را به‌منظور جلوگیری از انجام تراکنش‌های مرتبط با خرید و فروش ارز و طلا، پیش‌بینی و اجرا نمایند.

تبصره ۲- مؤسسه اعتباری موظف است با استفاده از اطلاعات موضوع تراکنش، نوع کالا یا خدمت، پذیرنده و سایر داده‌های در دسترس، نسبت به کنترل تراکنش‌های مرتبط با صدر این ماده اقدام نماید.

ماده ۷- مؤسسه اعتباری باید در پایان مقطع زمانی مورد توافق با پذیرنده، صورتحساب فروش‌های انجام شده از طریق کارت‌های تأمین‌یار تولید استفاده شده را از پذیرنده دریافت نماید.

ماده ۸- مؤسسه اعتباری موظف است صورتحساب‌های ارائه‌شده از سوی پذیرنده کارت تأمین‌یار تولید را در پایان هر مقطع زمانی مورد توافق به تفکیک هر پذیرنده تجمیع نموده و به میزان مجموع مبالغ، اوراق گام را به نفع پذیرنده و به وکالت از مشتری صادر نماید.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری موظف است صورتحساب کارت‌های تأمین اعتبار تولید استفاده شده را با گزارش تراکنش دریافتی از شاپرک، جهت تعیین میزان اوراق گام قابل صدور برای پذیرنده و کسر مبالغ مربوط به کالاها و خدمات مرجوعی، تطبیق دهد.

تبصره ۲- سررسید اوراق گام حسب توافقات صورت گرفته مؤسسه اعتباری با پذیرنده در چارچوب ضوابط و مقررات اوراق گام با سررسیدهای حداقل یک ماه و حداکثر تا ۱۲ ماه است.

ماده ۹- در چارچوب مفاد این شیوه‌نامه و ضوابط و مقررات اوراق گام، مؤسسه اعتباری ملزم به رعایت موارد زیر است:

تبصره ۱- به وکالت از مشتریان، نسبت به صدور اوراق گام بر مبنای قرارداد کارت تأمین‌یار تولید اقدام می‌نماید.

تبصره ۲- اوراق گام موضوع این شیوه‌نامه وفق تفاهم‌نامه با نماد بازار سرمایه یا نماد بانک مرکزی در چارچوب ضوابط و مقررات بانک مرکزی از جمله ضوابط ناظر بر اوراق گام صادر می‌شود.

ماده ۱۰- مؤسسه اعتباری موظف است در چارچوب قرارداد منعقد با مشتری، وجه اوراق گام را مطابق اقساط (حداکثر ۲۴ ماهه) مورد توافق، از مشتری اخذ نماید.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری باید طوری برنامه‌ریزی نماید که نسبت مدت اوراق گام به مدت اقساط مساوی یا بیشتر از یک چهارم و مساوی یا کمتر از دو سوم باشد.

تبصره ۲- کارمزدهای کارت تأمین‌یار تولید وفق ضوابط ابلاغی بانک مرکزی در خصوص کارت رفاهی متصل به اوراق گام می‌باشد.

تبصره ۳- بازپرداخت اقساط پس از تاریخ اولین خرید یا تراکنش مشتری می‌باشد.

تبصره ۴- در صورتی که مشتری در طول مدت اعتبار کارت تأمین‌یار تولید مبادرت به انجام چندین خرید یا تراکنش نماید؛ جدول بازپرداخت اقساط توسط مؤسسه اعتباری تعدیل می‌شود و تاریخ آخرین خرید یا تراکنش به‌عنوان مبنای محاسبه مدت بازپرداخت اقساط ملاک عمل قرار می‌گیرد.

تبصره ۵- در مواردی که مشتری از کارت تأمین‌یار تولید برای خرید از چندین پذیرنده مختلف استفاده نماید و اوراق گام متعدد با سررسیدهای متفاوت صادر شود، مؤسسه اعتباری موظف است متوسط وزنی مدت اوراق گام را برای اعمال در تبصره (۱) این ماده لحاظ نماید.

تبصره ۶- مؤسسه اعتباری مجاز است در فرآیند تسویه با پذیرنده، وفق تفاهم‌نامه منعقد، با رعایت میانگین موثر در دامنه مصوب یک‌چهارم تا دوسوم، نسبت به صدور یک فقره یا چندین فقره اوراق گام به نفع یک پذیرنده اقدام نماید؛ مشروط بر آنکه مجموع مبالغ اسمی اوراق گام صادره معادل کل مبلغ صورت‌حساب‌های تجمیع‌شده طی دوره مورد توافق در تفاهم‌نامه منعقد باشد.

ماده ۱۱- در صورتی که مؤسسه اعتباری اوراق گام مرتبط با کارت تأمین‌یار تولید را در بازه نسبت یک‌چهارم تا یک‌دوم صادر نماید، مجاز است به منظور جبران هزینه تامین مالی از محل منابع بانکی، مبلغی را به میزان حداکثر نرخ سود عقود غیرمشارکتی علاوه بر موضوع تبصره (۲) ماده (۱۰) این شیوه‌نامه اخذ نماید.

تبصره ۱- مبلغ موضوع ماده فوق به مدت " نصف مدت زمان بازپرداخت اقساط منهای مدت اوراق گام " قابل اخذ است.
تبصره ۲- مؤسسه اعتباری مجاز است مبلغ موضوع ماده فوق را از پذیرنده یا مشتری یا تسهیم بین هر دو به نسبتی که خود تشخیص می‌دهد، اخذ نماید.

ماده ۱۲- مؤسسه اعتباری در چارچوب ضوابط و مقررات اوراق گام موظف است طبق ضوابط و مقررات ابلاغی بانک مرکزی، در موعد مقرر نسبت به واریز وجه آن حسب مورد به حساب دارنده اوراق یا شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه اقدام نماید.

ماده ۱۳- چنانچه مطالبات مؤسسه اعتباری ظرف دو ماه از تاریخ سررسید اقساط مورد توافق وصول نشود، مؤسسه اعتباری موظف است مانده کارت تأمین‌یار تولید را تا زمان تسویه مطالبات توسط مشتری مسدود نماید.

ماده ۱۴- در صورت عدم ایفای تعهد توسط مشتری ظرف دو ماه از تاریخ سررسید اولین قسط سررسیدشده، مؤسسه اعتباری موظف است اقدامات لازم جهت وصول مطالبات خود از مشتری اعم از اجرایی‌نمودن وثایق یا تضامین را انجام دهد.

تبصره ۱- در صورت عدم پرداخت مبلغ اقساط در سررسید هر قسط، از تاریخ سررسید تا تاریخ تسویه بدهی، مشتری باید علاوه بر وجوه تأدیه نشده خود (اصل، کارمزد و مبلغ هزینه تامین مالی موضوع ماده (۱۱) (در صورت وجود))، مبلغی به عنوان وجه التزام تأخیر تأدیه دین، با نرخ معادل ۸ درصد به‌علاوه نرخ سود تسهیلات عقود غیرمشارکتی پرداخت نماید.

- تبصره ۲-** در صورت بازپرداخت مشتری پس از سررسید اقساط، ابتدا کارمزدها و مبلغ هزینه تامین مالی موضوع ماده (۱۱) (در صورت وجود) از مبالغ بازپرداختی کسر و مابقی مبلغ بازپرداختی بین اصل و وجه التزام مطالبات تسهیم بالنسبه می شود.
- ماده ۱۵-** مؤسسه اعتباری موظف است در صورت مرجوعی کالا، اعتبار مشتری را در سامانه مکنّا اصلاح نماید.
- ماده ۱۶-** مؤسسه اعتباری موظف است بر روند تطبیق میزان کارت تأمین یار تولید صادره و ثبت شده در مکنّا با اوراق گام صادره در سامانه گام نظارت کامل داشته باشد.
- ماده ۱۷-** مؤسسه اعتباری موظف است کلیه تعهدات مشتری را در سامانه مکنّا ثبت و آن را حداقل به صورت هفتگی بروزرسانی نماید.

این شیوه نامه، در ۱۷ ماده و ۲۷ تبصره در هشتمین جلسه مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۰۸ کمیسیون عملیات پولی و اعتباری تصویب شد.